

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қаласы, «Министрліктер Үйі»
тел.: (7172) 74-24-28, факс: (7172) 74-24-16

010000, город Нур-Султан, «Дом министерств»
тел.: (7172) 74-24-28, факс: (7172) 74-24-16

№ _____

**Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
«Ақ жол» фракциясының
депутаттарына**

2021 жылғы 24 ақпандағы
№ ДС-68 хатқа

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі (*бұдан әрі – Министрлік*) сіздердің жоғары оқу орындарының мемлекет активтерін пайдалану бөлігіндегі қызметін тексеруге қатысты депутаттық сауалдарыңызды қарастырып, келесіні хабарлайды.

Министрлік тұрақты негізде масс-медиа материалдарына мониторинг жүргізеді және олар бойынша қажеттілігіне байланысты тиісті шаралар қабылдайды.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің (*бұдан әрі – ҚазҰУ*) жер телімін түзетуге қатысты пост жариялағаннан кейін, тез арада Министрліктің жұмыс тобы ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігімен бірлесіп, баяндалған барлық фактілерді тексеруді бастады.

Жүргізілген тексеру қорытындысы бойынша ҚазҰУ жер учаскесінің 0,779 гектарға азаю фактісі расталды. Осыған байланысты, жер учаскелерін басқару бөлігінде ҚазҰУ қызметін толыққанды зерттеу мақсатында Министрлік кешенді тексеру жүргізуді көздеді.

Алайда, ағымдағы жылғы наурызда Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитеті ҚазҰУ-ға аудит басталуына байланысты қолданыстағы заңнамаға сәйкес тексеріс жүргізу мүмкін емес.

Сонымен қатар, Министрлік 2021 жылғы 10 ақпаннан бастап ҚазҰУ-ға жаңа басшылық тағайындағанын атап өткен жөн.

Бұдан басқа, Министрлік 2020 жылғы желтоқсанда Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университетінде (*бұдан әрі – ҚазҰҚПУ*) ішкі аудит жүргізу барысында Алматы қаласының жанындағы Кемертоған кентінде орналасқан,

ЖОО-ға тиесілі алаңы 9,0 га жер учаскесін заңсыз иеліктен шығару фактісін анықтады.

Аталған факті бойынша материалдар құқық қорғау органдарына тапсырылды.

Сондай-ақ, 2020 жылы «Қ.И. Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті» КеАҚ пен «Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті» КеАҚ-та да тексеру жүргізілді, тексеру нәтижесі бойынша жылжымайтын мүлік объектілерін заңсыз иеліктен шығару фактілері анықталған жоқ.

Сонымен бірге, сіздердің назарыңызға Қазақстан Республикасы Жер кодексінің 16, 17, 18-баптарының ережелеріне сәйкес жер учаскелеріне құқық беру, сондай-ақ жер учаскелерін алып қою мәселелері (Жер кодексінде көзделген жекелеген жағдайларды қоспағанда) жергілікті атқарушы органдардың құзыретіне жататынын атап өтеміз.

Сәйкесінше ҚазҰУ-дың жер учаскесінің ауданын азайту жөніндегі шешім Алматы қаласы әкімдігінің 2017 жылғы 2 қазандағы № 4/392-2236 қаулысы негізінде қабылданған болатын.

Осыған ұқсас, Алматы облысы Қарасай ауданы әкімдігінің 2017 жылғы 03 қазандағы № 1045 қаулысының негізінде ҚазҰҚПУ жер учаскесі жеке компанияның пайдасына иеліктен шығарылды.

Бұл ретте, жоғары оқу орындары жоғарыда көрсетілген шешімдерді Министрліктің келісімінсіз қабылдады.

2020 жылғы желтоқсаннан бастап, жоғары оқу орындарының коммерциялық емес акционерлік қоғамдарға қайта ұйымдастырылуының аясында Министрлік ведомстволық бағынысты жоғары оқу орындарымен бірлесіп, олардың есебін ретке келтіру, Жер кодексінің талаптарына сәйкес келтіру, жоғары оқу орындарының жылжымайтын мүлік объектілері туралы мәліметтерді мемлекеттік органдардың деректерімен біріздендіру мақсатында жер учаскелерін қоса алғанда, барлық жылжымайтын мүлік объектілерін түгелдеу бойынша жұмыс жүргізуде.

Сонымен қатар, ағымдағы жылы Министрлік сегіз жоғары оқу орнының қызметін тексеруді жоспарлап отыр, оның барысында олардың активтерінің жай-күйі тексерілетін болады.

Сонымен бірге, Министрлік және мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органмен бірлесіп жылжымайтын мүлікті, оның ішінде жер учаскелерін иеліктен шығару мәселелерін Директорлар кеңесінің құзыретіне жатқызу бөлігінде ЖОО Жарғыларына өзгерістер енгізу мәселесін пысықтауда. Осы ретте, Директорлар кеңестері жылжымайтын мүлік мәселелерін қарастыруды міндетті түрде жалғыз акционердің келісімімен жүргізетін болады. Бұл бақылауды күшейтуге және жоғары оқу орындарының активтерін қандай да бір иеліктен шығарудың алдын алуға мүмкіндік береді деп ойлаймыз.

Жоғары оқу орындарының Директорлар кеңестері корпоративтік шешімдер қабылдау кезінде ашықтықты қамтамасыз ету үшін құрылғанын атап өткен жөн. Директорлар кеңесінің құрамына Қазақстан Республикасы

Парламентінің депутаттары, білім беру саласының көрнекті қайраткерлері және тәуелсіз сарапшылар енгізілген.

Осы мақсатта конкурстық рәсімдер өткізу арқылы жоғары оқу орындарының ректорларын тағайындаудың ашық жүйесі енгізілді.

Жалпы, жоғары оқу орындары қызметінің тиімділігі мен ашықтығын арттыру мәселелері Министрліктің тұрақты бақылауында.

Мемлекеттік жоғары оқу орындары активтерінің жай-күйін тексеру қорытындылары бойынша ақпарат қосымша ұсынылатын болады.

Құрметпен,
Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрі

А. Аймағамбетов

орын.: О. Шахман
тел.: 74-24-03

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қаласы, «Министрліктер Үйі»
тел.: (7172) 74-24-28, факс: (7172) 74-24-16

010000, город Нур-Султан, «Дом министерств»
тел.: (7172) 74-24-28, факс: (7172) 74-24-16

№ _____

Депутатам фракции «Ақ жол»
Мажилиса Парламента
Республики Казахстан

На запрос № ДС-68
от 24 февраля 2021 года

Министерство образования и науки Республики Казахстан (*далее – Министерство*), рассмотрев ваш депутатский запрос относительно проверок деятельности высших учебных заведений в части использования активов государства, сообщает следующее.

Министерством на постоянной основе ведется мониторинг материалов масс-медиа, и в случае необходимости принимаются соответствующие меры.

Так, незамедлительно после публикации поста о корректировке земельного участка Казахского национального университета имени аль-Фараби (*далее – КазНУ*) рабочая группа Министерства совместно с Агентством РК по противодействию коррупции начала проверку всех изложенных фактов.

По итогам проведенной проверки подтвержден факт уменьшения земельного участка КазНУ на 0,779 га. В связи с этим с целью тщательного

изучения деятельности КазНУ в части управления земельными участками Министерством предполагалось проведение комплексной проверки.

Однако в связи с тем, что в марте т.г. Счетным комитетом по контролю за исполнением республиканского бюджета в КазНУ начат аудит, проведение проверки в соответствии с действующим законодательством не представляется возможным.

Вместе с тем следует отметить, что Министерством с 10 февраля 2021 года назначено новое руководство КазНУ.

Кроме того, в Казахском национальном женском педагогическом университете (далее – КазНЖПУ) в ходе внутреннего аудита, проведенного Министерством в декабре 2020 года, был выявлен факт незаконного отчуждения земельного участка, принадлежащего вузу, площадью 9,0 га, расположенного в поселке Кемертоган близ города Алматы.

Материалы по данному факту переданы в правоохранительные органы.

В 2020 году были также проведены проверки в НАО «Казахский национальный исследовательский технический университет имени К.И. Сатпаева» и НАО «Университет имени Шакарима города Семей», по итогам которых факты незаконных отчуждений объектов недвижимого имущества не установлены.

Вместе с тем обращаем ваше внимание на то, что согласно положениям статей 16, 17, 18 Земельного кодекса РК вопросы предоставления права на земельные участки, а также изъятия земельных участков относятся к компетенции местных исполнительных органов (за исключением отдельных случаев, предусмотренных Земельным кодексом).

Соответственно решение об уменьшении площади земельного участка КазНУ было принято на основании постановления акимата города Алматы от 2 октября 2017 года № 4/392-2236.

Аналогично земельный участок КазНЖПУ отчужден в пользу частной компании на основании постановления акимата Карасайского района Алматинской области от 3 октября 2017г. № 1045.

При этом, вышеуказанные решения приняты вузами без согласования с Министерством.

С декабря 2020 года Министерством совместно с подведомственными вузами в рамках преобразования их в некоммерческие акционерные общества проводится работа по инвентаризации всех объектов недвижимости, включая земельные участки, с целью упорядочивания их учета, приведения в соответствие с требованиями Земельного кодекса, унификации сведений вузов об объектах недвижимого имущества с данными государственных органов.

Кроме того, в текущем году Министерством запланирована проверка деятельности восьми высших учебных заведений, в ходе которых будет изучено состояние их активов.

Одновременно Министерством совместно с уполномоченным органом по государственному имуществу прорабатывается вопрос о внесении изменений в уставы вузов в части отнесения вопроса об отчуждении недвижимого имущества, в том числе земельных участков, к компетенции советов директоров. При этом, советы директоров в обязательном порядке должны согласовать вопрос с единственным акционером. Полагаем, что это позволит усилить контроль и предотвратить случаи отчуждения активов высших учебных заведений.

Следует отметить, что советы директоров вузов были созданы для обеспечения прозрачности при принятии корпоративных решений. В состав советов директоров включены депутаты Парламента Республики Казахстан, видные деятели сферы образования и независимые эксперты.

С этой же целью внедрена прозрачная система назначения ректоров высших учебных заведений путем проведения конкурсных процедур.

В целом, вопросы повышения эффективности и прозрачности деятельности высших учебных заведений находятся на постоянном контроле Министерства.

Информация по итогам проверок состояния активов государственных высших учебных заведений будет представлена дополнительно.

С уважением

Министр

образования и науки

Республики Казахстан

А. Аймагамбетов

исп.: О. Шахман

тел.: 74-24-03